

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ В XI КЛАС

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението в профилираната подготовка по физическо възпитание и спорт е ориентирано към усъвършенстване на двигателните умения и навици и обогатяване на двигателната култура на учениците.

Целта на обучението е постигане на спортни резултати по вид спорт/спортове и усъвършенстване на различни по характер двигателни умения и навици, включително и формиране на биосоциален статус, които да подкрепят ученика в професионалната ориентация и избора му на спортна специалност в научни и/или приложни области на висшето образование.

Учебната програма в XI клас преследва задачи, чието решаване ще осигури детайлизирана адекватна обща и специфична физическа подготовка по вид спорт. Обучаемите ще постигнат високо ниво на теоретика и специализирана спортна подготовка в условията на регулярен тренировъчен процес и състезания. Ще овладеят знания и демонстрират умения за водене на здравословен начин на живот със средствата на физическото възпитание и спорта. Ще аргументират действията си и ще защитават собствените си позиции пред обществото (медии, ръководители, родители и др. институции).

Осигурените компетентности от учебната програма се свеждат до:

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование’

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

- устойчива адаптация на организма към високо ефективен учебно-тренировъчен и спортно-състезателен процес и притежаване на здравословен и биосоциален статус за постигането на спортни резултати и обогатяване на двигателната култура
- подбор на средства, методи и принципи на спортната тренировка за постигане на спортни успехи и опитност за вариативно използване на различни по вид спортове и двигателни дейности
- разбиране същността на тренировъчното натоварване за всеки нов етап на подготовката и анализ на причинно-следствени връзки за постигането на спортен резултат и обща физическа култура
- лична отговорност за спортния престиж на нацията и спазване на общочовешките норми и правила в обществото
- използване и прилагане на съвременни научно-обосновани системи от медицински, технически и информационни средства за постигане на спортни резултати и обща физическа култура
- стабилни знания и умения за състезателните правила по вид спорт/спортове, двигателни дейности и зачитане на гражданските права при участие в спортни занимания, състезания, игри, забави, спортни празници и демонстрации.

В рамките на учебната година учебното съдържание се разпределя линейно и спираловидно с определен брой часове за всяка двигателна дейност с повишаване на изискванията за техническото изпълнение и усъвършенстване на двигателните умения и навици. Двигателните умения и навици от предходните години продължават да се упражняват и усъвършенстват, независимо от това, че не са посочени в основното учебно съдържание.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование’

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

За модул спортно усъвършенстване разпределението на учебните часове (два слети учебни часа) се съобразяват и с годишния тренировъчен план на съответната Българска спортна федерация.

Задължително се провеждат периодични и предсъстезателни медицински прегледи, както и картотекиране на учениците по вид спорт в съответствие с изискванията на съответната Българска спортна федерация.

Изборът на спортовете и модулите се съобразява с наличната или предоставената за ползване спортна база, интересите на учениците, квалификацията на учителите и финансовите възможности на училището, училищно настоятелство.

Учебното съдържание не допуска дискриминация по пол, възраст, физическо развитие и при медицински противопозания за участие в учебно-тенировъчна и спортно-състезателна дейност.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМИ

Област на компетентност	Очаквани резултати	Нови понятия/Знания
I. МОДУЛ СПОРТНО УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ Физическа подготовка <ul style="list-style-type: none"> Обща физическа подготовка Специална физическа подготовка Контрол на тренировъчното и на състезателното натоварване Контрол и оценка на здравословното и 	<ul style="list-style-type: none"> Притежава степени на работоспособност, съобразно тренировъчните натоварвания. Използва и прилага средства, методи и принципи за морфофункционална и биохимическа адаптация на мускулите и за адаптацията на системите за енергоосигуряване. Познава и контролира оперативно и текущо 	Максимални (пределни), средни, малки и оптимални натоварвания. Тренировъчен алгоритъм. Умора и възстановяване. Предсъстезателен медицински преглед. Допинг контрол.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование“

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

физическото състояние	състояние в рамките на отделни тренировъчни занимания или на няколко тренировки. <ul style="list-style-type: none"> Използва и прилага норми, правила и изисквания за периодичен и предсъстезателен медицински преглед и за допинг контрол. 	
Технико-тактическа подготовка <ul style="list-style-type: none"> Ефективна спортна техника Тактически замисъл, план и фази на тактическите действия Контрол и оценка на технико-тактически действия 	<ul style="list-style-type: none"> Разбира и разграничава абсолютна, сравнителна и реализаторска техника. Подбира спортно-състезателни технико-тактически действия по вид спорт в стандартни и нестандартни условия. Участва в спортни състезания от регионален, национален и международен мащаб. 	<p>Абсолютна, сравнителна и реализаторска техника.</p> <p>Тактически замисъл, план и фази на тактическо действие.</p>
Теоретична подготовка <ul style="list-style-type: none"> Основна характеристика на спорта за високи спортни постижения Правилознание по вид спорт 	<ul style="list-style-type: none"> Разграничава и свързва актуални причини и фактори за тясната специализация в спорта. Дискутира състезателните правила като средство за организация, провеждане и контрол на състезанията. 	<p>Спорт за високи спортни постижения</p> <p>Високоразряден спортист.</p> <p>Контестации.</p> <p>Жури Д'пел.</p>
Психологическа подготовка <ul style="list-style-type: none"> Психологически състояния 	<ul style="list-style-type: none"> Изследва психологически състояния и прилага тестове за тяхната оценка. 	<p>Антиципация. Стрес. Тревожност.</p>
Личност и спорт <ul style="list-style-type: none"> Олимпизъм и олимпийско движение 	<ul style="list-style-type: none"> Защитава олимпийските принципи и идеали. Познава международни декларации в сферата на спорта. 	<p>Олимпийска клетва на спортиста.</p> <p>Олимпийски клубове. Българска олимпийска академия.</p>

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование’

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

II. МОДУЛ - СПОРТНА АНИМАЦИЯ

Спорт и преживяване

Индивидуални спортове

- Скокове на малък батут
- Петанка
- Билярд
- Боулинг
- Стрийт фитнес

Колективни спортове

- Стрийтбол
- Футзал
- Хокей на трева
- Удбол

Екстремни спортове

- Ролери
- Скейтборд
- Планинско колхозене
- Треил рининг /trail running*

- Използва и прилага знания, двигателни умения и навици по спортовете – скокове на батут, петанка, билярд, боулинг, стрийт фитнес стрийтбол, футзал, удбол, ролери, скейтборд, планинско колхозене и треил рининг.
- Участва в спортни мероприятия свързани със спортовете скокове на батут, петанка, билярд, боулинг, стрийт фитнес стрийтбол, футзал, удбол, ролери, скейтборд, планинско колхозене и треил рининг.
- Оперира безопасно със спортни уреди/съоръжения от различни видове спорт.

Същност и моделни технически характеристики на група спортове

Индивидуални спортове:

Скокове на малък батут.
Петанка.
Билярд.
Боулинг.
Стрийт фитнес.

Колективни спортове:

Стрийтбол.
Футзал.
Хокей на трева.
Удбол.

Екстремни спортове

Ролери.
Скейтборд.
Планинско колхозене.
Треил рининг /trail running*

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование’

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

Спорт и развлечение <ul style="list-style-type: none"> • Игри • Ритмика и танци 	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира и групира различни видове игри за забавление, развлечение и рекреация - подвижни, приключенски, ролеви, забавни, игри на местността, игри във вода. • Модифицира и продуцира различни по вид игри за общуване и развлечение. • Изследва и променя танцови комбинации и композиции и тяхното използване за активен отдих и развлечение. 	<p>Същност, правила и изисквания за различни видове игри и танци.</p>
Спорт и рекреация <ul style="list-style-type: none"> • Парна баня • Джакузи 	<ul style="list-style-type: none"> • Познава същността и технологията на здравословни процедури - джакузи, парна баня. • Оценява използването на процедури за укрепване на здравето - джакузи, парна баня. 	<p>Същност, технически характеристики и видове парна баня и джакузи.</p>
Инициативност и спорт <ul style="list-style-type: none"> • Организиране на спортен празник • Цели, задачи, целеви групи • Спортни или туристически дейности • Публичност 	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основни изисквания за организиране на спортни състезания или туристически мероприятия. • Подбира цели и целевите групи за участие в планирани от училището мероприятия. • Предлага спортни или спортно-туристически дейности в наредба/регламент на спортни състезания или туристически мероприятия включително и дейности за тяхното финансиране. • Организира дейности за публичност. 	<p>Наредба за организиране и провеждане на спортно състезание.</p> <p>Наредба за организиране и провеждане на туристическо мероприятие.</p>

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование’

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

ХОРАРИУМ ПО УЧЕБЕН ПЛАН

Годишен брой часове за изучаване на профилиращия предмет

Спортно усъвършенстване - 72 часа

Спортна анимация - 72 часа

Препоръчително разпределение на часовете:

За нови знания	До 20 часа	до 14%
Практически дейности	До 109 часа	до 76%
За контрол и оценка (За входно и изходно ниво	До 15 часа	до 10 %

ОЦЕНЯВАНЕ

Съотношение при формиране на срочна и годишна оценка:

Текущи оценки от практически дейности	До 50%
Оценки от проектни дейности	До 10 %
Оценки от други участия (работа в час, самоподготовка участие в спортни състезания, извънкласни и извънучилищни дейности)	40 %

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Физическото възпитание и спорта представляват разрастващо се социално и икономическо явление със значителен принос към постигане на солидарност и благополучие. Засиленото сътрудничество в спорта се съпътства от солидна база познания от различни области на научното познание. Олимпийският идеал за развиване на физическото възпитание и спорта с цел постигане на мир и разбирателство между народите и културите и за образование на младите хора насърчава овладяването на ключовите компетентности.

Практикуването на различни спортни дейности, както и спортните съоръжения и спортните мероприятия оказват значително въздействие върху околната среда. Спортните организации и организаторите на спортни събития си поставят екологични цели, за да могат да развиват дейности, които са устойчиви по отношение на околната среда. Свободният достъп до спортните дейности и равните възможности за участие в спортните състезания се осъществяват чрез активно обществено участие и възможностите на гражданите за общуване на роден и чужд език. Все по-голяма част от икономическата стойност на спорта е свързана с правата на интелектуална собственост. Тези права са свързани с авторското право, търговските съобщения, търговските марки, както и с правата на заснемане и медийните права. Спортните организации имат много източници на приходи, включително клубни такси и продажби на билети, реклама и спонсорство, медийни права, преразпределение на приходи, търговия със стоки, обществена подкрепа и други, изискващи способности за оценяване и приемане на рискове, когато е оправдано и превръщането на идеите в действие. Организацията на спорта и на състезанията на национално равнище е част от историческата и културна история на обществото и отговаря на желанията на гражданите. Членството в спортни клубове и участието в състезания са фактори, свързани с насърчаване на интеграцията в обществото.